

HROTE HRVATSKI OPERATOR
TRŽIŠTA ENERGIJE_{d.o.o.}

**PROGRAM DRŽAVNIH POTPORA
za sustav poticanja proizvodnje električne energije
iz obnovljivih izvora energije i
visokoučinkovite kogeneracije**

Zagreb, lipanj 2020.

SADRŽAJ

1. PRAVNI TEMELJ	<u>14</u>
2. DEFINICIJE	8
3. CILJ I NAMJENA	<u>78</u>
3.1. Područje primjene	15
4. KATEGORIJA DRŽAVNIH POTPORA	<u>1114</u>
5. DAVATELJ POTPORE	<u>1114</u>
6. KORISNICI POTPORE	<u>1114</u>
6.1. Isključenje od dodjele	<u>1212</u>
7. INSTRUMENT DRŽAVNE POTPORE I MJERE PROGRAMA	<u>1313</u>
7.1. Tržišna premija	<u>1313</u>
7.1.1. Isključenje od dodjele tržišne premije	<u>1414</u>
7.1.2. Ugovor o tržišnoj premiji	<u>1414</u>
7.2. Zajamčena otkupna cijena	<u>1515</u>
7.2.1. Isključenja od dodjele zajamčenog otkupa	<u>1616</u>
7.2.2. Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom <u>1616</u>	
7.3. Natječaj za dodjelu tržišne premije i natječaj za poticanje zajamčenom cijenom	17
8. OPRAVDANI TROŠKOVI I INTENZITET POTPORE	<u>1920</u>
8.1. Za potpore u obliku tržišne premije	<u>2020</u>
8.2. Za potpore u obliku osiguranog otkupa zajamčenom otkupnom cijenom	<u>2121</u>
8.3. Korekcija tržišne premije i zajamčene cijene	<u>2222</u>
8.3.1. Korekcija tržišne premije	<u>2222</u>
8.3.2. Korekcija zajamčene cijene	<u>2222</u>
8.4. Potpore u visini maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena i maksimalnih referentnih vrijednosti za 2020. godinu	<u>2222</u>
8.5. Ekonomski parametri i varijable za izračun ponderirane prosječne stope povrata na kapital i investicijskih troškova	<u>2323</u>
8.6. Financijska struktura investicije	<u>2424</u>
8.7. Kvote	<u>2424</u>
9. TRAJANJE PROGRAMA	<u>2525</u>
10. IZVOR SREDSTAVA I PRORAČUN	<u>2525</u>
10.1. Izvor sredstava	<u>2525</u>
10.1.1. Sredstva za isplatu poticaja	<u>2626</u>
10.2. Proračun i planirana potrebna sredstva	<u>2626</u>
11. KUMULACIJA (ZBRAJANJE) POTPORA	<u>2727</u>
12. TRANSPARENTNOST	<u>2828</u>

Prilog 1.

I. Metodologija za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena

II. Metodologija za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije, koje se koriste pri izračunu tržišne premije

1. PRAVNI TEMELJ

Temeljem članka 27. stavka 1. Zakona o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“, broj 100/15, 123/16, 131/17, 111/18; dalje: Zakon OIEiVUK), Ministarstvo zaštite okoliša i energetike (dalje: MZOIE) je dužno, sukladno važećim pravilima o državnim potporama koje uređuju zaštitu okoliša i energije, izraditi program državnih potpora za sustav poticanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije (dalje: OIE) i visokoučinkovite kogeneracije (VUK).

Operator tržišta energije je temeljem odredbe članka 5., točke 2., 3. i 4. Zakona OIEiVUK zadužen za:

- provedbu javnog natječaja za dodjelu tržišne premije i javnog natječaja za sklapanje ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 31. i članku 34. Zakona OIEiVUK;
- sklapanje ugovora o tržišnoj premiji temeljem odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja sukladno članku 32. Zakona OIEiVUK i
- sklapanje ugovora o otkupu električne energije sa zajamčenom otkupnom cijenom, temeljem odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja, sukladno članku 35. Zakona OIEiVUK.

Sukladno članku 5. stavku 1. Uredbe o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, broj 57/20; dalje: Uredba o kvotama) operator tržišta električne energije izrađuje, sukladno važećim pravilima o državnim potporama, programe državnih potpora za sustav proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije i dostavlja ih na odobrenje MZOIE-u i Ministarstvu financija, te Europskoj komisiji za programe koje ona odobrava.

A) EU zakonodavstvo:

1. Uredba Komisije (EU) br. 651/2014 od 17. lipnja 2014. o ocjenjivanju određenih kategorija potpora spojivima s unutarnjim tržištem u primjeni članaka 107. i 108. (Službeni list EU, L 187, 26.6.2014, s. 1–78; dalje: Uredba 651/2014),
2. Uredba Komisije (EU) 2017/1084 od 14. lipnja 2017. o izmjeni Uredbe (EU) br. 651/2014 vezi s potporama za infrastrukture luka i zračnih luka, pragova za prijavu potpora za kulturu i očuvanje baštine i za potpore za sportsku i višenamjensku rekreativnu infrastrukturu te regionalnih operativnih programa potpora za najudaljenije regije i o izmjeni Uredbe (EU) br. 702/2014 u vezi s izračunavanjem prihvatljivih troškova (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 156, 20.6.2017, p. 1–18; dalje Uredba 2017/1084),
3. Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske unijom i djelovanjem u području klime, izmjeni uredbi (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU)

br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (Tekst značajan za EGP) (Službeni list EU, L 328, 21.12.2018, s. 1–77)

B) Nacionalno zakonodavstvo:

4. Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske do 2030. s pogledom na 2050. godinu (dalje: Strategija) https://www.sabor.hr/sites/default/files/uploads/sabor/2019-10-31/111602/STRATEGIJA_ENERG_RAZVOJ_2030.pdf;
5. Integrirani energetske i klimatske plan za razdoblje od 2021. do 2030. godine, https://mzoe.gov.hr/UserDocImages//UPRAVA%20ZA%20ENERGETIKU/Strategije,%20planovi%20i%20programi/hr%20necp//Integrirani%20nacionalni%20energetski%20i%20klimatski%20plan%20Republike%20Hrvatske%20%20_final.pdf;
6. Zakon o energiji („Narodne novine“ broj 120/12, 14/14, 95/15, 102/15, 68/18),
7. Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji („Narodne novine“, broj 100/15, 123/16, 131/17, 111/18; ovdje; Zakon OIEiVUK);
8. Zakon o tržištu električne energije („Narodne novine“ broj 22/13, 95/15, 102/15, 68/18);
9. Zakon o državnim potporama („Narodne novine“, broj: 47/14, 69/17; dalje: ZDP);
10. Zakon o porezu na dobit („Narodne novine“, broj 77/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16, 106/18);

C) Podzakonske akte

11. Uredba o izmjenama i dopunama Uredbe o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, broj 116/18 i 60/2; dalje: Uredba o poticanju OIE);
12. Uredba o kvotama za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije („Narodne novine“, broj 57/20; dalje: Uredba o kvotama);
13. Uredba o udjelu u neto isporučenoj električnoj energiji povlaštenih proizvođača koje su opskrbljivači električne energije dužni preuzeti od operatora tržišta električne energije („Narodne novine“, broj 119/19; dalje; Uredba o udjelu);
14. Odluka o naknadi za obnovljive izvore energije i visokoučinkovitu kogeneraciju („Narodne novine“, broj 57/20; dalje: Odluka VRH);
15. Pravilnik o stjecanju statusa povlaštenog proizvođača električne energije („Narodne novine“, broj 132/13, 81/14, 93/14, 24/15, 110/15);
16. Pravilnik o kriterijima za izdavanje energetskeg odobrenja za proizvodna postrojenja („Narodne novine“, broj 5/20),
17. Pravilnik o izradi analize troškova i koristi („Narodne novine“, broj 100/19).

2. DEFINICIJE

1. **biomasa**: znači biološki razgradiva frakcija proizvoda, otpada i ostataka iz poljoprivrede (uključujući tvari životinjskog i biljnog podrijetla), šumarstva i s tim povezanih industrija, uključujući ribarstvo i akvakulturu, te biološki plinovi i biološki razgradiva frakcija industrijskog i komunalnog otpada;
3. **CROPEX** – hrvatska burza električne energije;
4. **EKO bilančna grupa** – bilančna grupa koju čine proizvođači električne energije i druge osobe koje obavljaju djelatnost proizvodnje električne energije, a koje imaju pravo na poticajnu cijenu sukladno sklopljenim ugovorima o otkupu električne energije temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“ broj 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, broj 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, broj 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) te pravo na zajamčenu otkupnu cijenu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 35. Zakona OIEiVUK;
5. **elektrane na biomasu** – tehnološki nezavisna cjelina postrojenja za proizvodnju električne i/ili toplinske energije iz krute biomase iz šumarstva, poljoprivrede i drvno-prerađivačke industrije;
6. **električna energija iz kogeneracije** – električna energija proizvedena u postupku povezanom s proizvodnjom korisne topline i obračunata u skladu s metodologijom utvrđenom propisom kojim su uređena pitanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije;
7. **energija iz okoliša** – toplinska energija koja nastaje prirodnim putem i energija akumulirana u okolišu unutar ograničenog područja koja može biti skladištena u okolnom zraku, osim u ispušnom zraku, ili u površinskim vodama ili u kanalizacijskoj vodi toplinske energije iz krute biomase iz šumarstva, poljoprivrede i drvno-prerađivačke industrije;
8. **Hrvatska energetska regulatorna agencija** (u daljnjem tekstu: Agencija) – neovisni regulator energetskih djelatnosti osnovan posebnim zakonom i s ovlastima propisanim Zakonom OIEiVUK i zakonom kojim se uređuje obavljanje energetskih djelatnosti;
9. **instalirana snaga proizvodnog postrojenja** – zbroj instaliranih snaga svih proizvodnih jedinica u proizvodnom postrojenju;
10. **instalirana snaga proizvodne jedinice** – zbroj nazivnih snaga svih generatora koji čine proizvodnu jedinicu, osim u slučaju sunčanih elektrana temeljenih na sustavima fotonaponskih modula kod kojih je instalirana snaga zbroj nazivnih snaga svih izmjenjivača preko kojih se fotonaponski moduli priključuju na mrežu. U slučaju generatora koji se na mrežu priključuje preko invertera, nazivna snaga generatora podrazumijeva ukupnu nazivnu snagu sklopa generator-inverter. Instalirana snaga proizvodne jedinice izražava se u kW ili MW;

11. **integrirana sunčana elektrana** – sunčana elektrana smještena na površini zgrade (krovovima, pokrovima, sjenilima, balkonima, terasama, balustradama, fasadama, prozorima, vratima...) ili infrastrukturnog objekta (trafostanice, mostovi i sl. građevine);
12. **isporučena električna energija** – količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica predala u elektroenergetsku mrežu u obračunskom mjernom intervalu, evidentirana na pojedinom obračunskom mjernom mjestu;
13. **jednostavna građevina** – jednostavna i druga građevina i radovi sukladno propisima o gradnji;
14. **kogeneracija** – znači suproizvodnju toplinske i električne energije (CHP) znači istovremena proizvodnja toplinske i električne i/ili mehaničke energije u jednom procesu;
15. **kogeneracijsko postrojenje** – proizvodno postrojenje u kojem se istodobno proizvodi električna i toplinska energija u jedinstvenom procesu, pri čemu se kogeneracijska postrojenja koja obnovljive izvore energije koriste kao primarni izvor energije smatraju proizvodnim postrojenjima koja koriste obnovljive izvore energije;
16. **konkurentan natječajni postupak** - za dodjelu tržišne premije odnosno za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom – ne diskriminirajući postupak prikupljanja ponuda kojim se predviđa sudjelovanje dostatnog broja poduzetnika i kojim se potpore dodjeljuju bilo na temelju početne ponude koju je ponuditelj dostavio bilo na temelju državne cijene. Osim toga, proračun ili obujam povezan s natječajnim postupkom obvezujuće je ograničenje, tako da potporu ne mogu dobiti svi sudionici postupka;
17. **korisna toplina** – toplinska energija proizvedena u postupku kogeneracije radi zadovoljavanja ekonomski opravdane potražnje za grijanjem ili hlađenjem;
18. **korisnik potpore** - svaka osoba koja obavljajući gospodarsku djelatnost sudjeluje u prometu roba i usluga, a prima državnu potporu temeljem ovog Programa bez obzira na njezin oblik i namjenu;
19. **maksimalna zajamčena otkupna cijena** – cijena koja se određuje kao iznos u kn/MWh koji odgovara proizvodnim troškovima (PT) električne energije po jedinici proizvodnje električne energije referentnog postrojenja iz pojedine grupe proizvodnog postrojenja čija se izgradnja potiče ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom;
20. **mala postrojenja** - postrojenjima čiji instalirani kapacitet iznosi manje od 500 kW za proizvodnju energije iz svih OIE¹
21. **neintegrirana sunčana elektrana** – sunčana elektrana izgrađena kao samostojeća građevina;
22. **neto isporučena električna energija** – razlika ukupno isporučene električne energije i ukupno preuzete električne energije proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice, utvrđena u svakom obračunskom mjernom intervalu, za sva obračunska mjerna mjesta zajedno;

¹ Sukladno članku 43. Uredbe 651/2014 potpore se dodjeljuju isključivo postrojenjima čiji instalirani kapacitet iznosi manje od 500 kW za proizvodnju energije iz svih obnovljivih izvora osim energije vjetra.

23. **nositelj projekta** – fizička ili pravna osoba koja planira graditi i gradi proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu, upisana u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača;
24. **obnovljivi izvori energije (OIE)** – energija koju proizvode postrojenja koja upotrebljavaju samo obnovljive izvore energije te udio, izražen u kalorijskoj vrijednosti, energije proizvedene iz obnovljivih izvora energije u hibridnim postrojenjima koja upotrebljavaju i konvencionalne izvore energije. Uključuje obnovljivu električnu energiju koja se upotrebljava za punjenje sustava za skladištenje, ali isključuje električnu energiju proizvedenu kao rezultat sustava za skladištenje;
25. **odgovornost za uravnoteženje** - odgovornost za neravnotežu (odstupanja između proizvodnje, potrošnje i tržišnih transakcija) tržišnog sudionika ili njegova odabranog zastupnika („stranka odgovorna za otklanjanje ravnoteže”), u određenom roku („rok namirivanja neravnoteže”);
26. **omjer električne i toplinske energije** – omjer između električne energije iz kogeneracije i korisne topline u isključivo kogeneracijskom pogonu, sukladno propisu kojim su uređena pitanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije;
27. **operator tržišta električne energije** – pravna osoba s javnim ovlastima, koja je odgovorna za organiziranje tržišta električne energije, s pravima i dužnostima prema Zakonu OIEiVUK;
28. **obračunsko razdoblje** – vremensko razdoblje u trajanju od jednog mjeseca na koje se odnosi obračun;
29. **poduzetnik** - svaki subjekt koji provodi aktivnost ekonomske naravi bez obzira na njegov pravni status odnosno je li osnovan u skladu s javnim ili privatnim pravom, na način financiranja te stječe li profit ili ne;
30. **poduzetnik u teškoćama** onaj poduzetnik kod kojeg je nastupila najmanje jedna od sljedećih okolnosti:
- U slučaju društva s ograničenom odgovornošću (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova vlasničkog kapitala izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. To se događa kada se odbijanjem prenesenih gubitaka od pričuva (i svih drugih elemenata koji se općenito smatraju dijelom vlastitog kapitala društva) dobije negativan kumulativni iznos koji prelazi polovicu temeljnog vlasničkog kapitala. Za potrebe ove odredbe “društvo s ograničenom odgovornošću“ odnosi se posebno na dvije vrste društava navedene u Prilogu I. Direktivi 2013/34/EU² a “vlasnički kapital“ obuhvaća, prema potrebi, sve premije na emitirane dionice;
 - u slučaju društva u kojem najmanje nekoliko članova snose neograničenu odgovornost za dug društva (osim MSP-a koji postoji manje od tri godine ili, za potrebe prihvatljivosti za potpore za rizično financiranje, MSP-a tijekom 7 godina od njegove prve komercijalne

² Direktiva 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o godišnjim financijskim izvještajima, konsolidiranim financijskim izvještajima i povezanim izvješćima za određene vrste poduzeća, o izmjeni Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća i o stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ.

prodaje koji je primjeren za ulaganja u rizično financiranje na temelju dubinske analize koju je proveo odabrani financijski posrednik), ako je više od polovice njegova kapitala navedenog u financijskom izvještaju društva izgubljeno zbog prenesenih gubitaka. Za potrebe ove odredbe "društvo u kojem najmanje nekoliko članova imaju snosi neograničenu odgovornost za dug društva" odnosi se posebno na vrste društava navedene u Prilogu II Direktivi 2013/34/EU;

- ako se nad poduzetnikom provodi cjelokupni stečajni postupak ili on ispunjava kriterije u skladu s nacionalnim pravom da se nad njim provede cjelokupni stečajni postupak na zahtjev vjerovnika;

- ako je poduzetnik primio potporu za sanaciju, a nije još nadoknadio zajam ili okončao jamstvo, ili je primio potporu za restrukturiranje a još je podložan planu restrukturiranja;

- u slučaju poduzetnika koji nije MSP, ako je tijekom zadnje dvije godine: omjer knjigovodstvenog duga i kapitala poduzetnika bio veći od 7,5 i EBITDA koeficijent pokriva kamata poduzetnika bio je niži od 1.0;

31. **povlašteni proizvođač električne energije** – energetski subjekt i/ili druga pravna ili fizička osoba koja električnu energiju proizvodi iz obnovljivih izvora energije ili u pojedinačnom proizvodnom objektu istodobno proizvodi električnu i toplinsku energiju na visokoučinkovit način, koristi otpad ili obnovljive izvore energije na gospodarski primjeren način koji je usklađen sa zaštitom okoliša, a koja je stekla status povlaštenog proizvođača električne energije u skladu s odredbama Zakona OIEiVUK;
32. **preuzeta električna energija** – količina električne energije koju je proizvodno postrojenje ili proizvodna jedinica preuzela iz elektroenergetske mreže u obračunskom mjernom intervalu, evidentirana na pojedinom obračunskom mjernom mjestu;
33. **početak radova** - znači početak građevinskih radova povezanih s ulaganjem ili prva zakonski obvezujuća obveza za naručivanje opreme ili bilo koja druga obveza koja ulaganje čini neopozivim, ovisno o tome što nastupi prije. Kupnja zemljišta i pripremni radovi, primjerice ishođenje dozvola i provođenje studija izvedivosti, ne smatraju se početkom radova. U slučaju preuzimanja „početak radova” znači trenutak stjecanja imovine koja je izravno povezana sa stečenom poslovnom jedinicom;
34. **program potpore** – znači svaki akt na temelju kojeg se mogu, bez potrebe za daljnjim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne potpore poduzetnicima koji su utvrđeni u aktu na općenit i apstraktan način te svaki akt na temelju kojeg se potpora koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom poduzetniku ili više njih na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu;
35. **proizvodno postrojenje** – samostalno i tehnički cjelovito postrojenje za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, a koje se može sastojati od više proizvodnih jedinica;
36. **proizvodna jedinica** – postrojenje za proizvodnju električne i/ili toplinske energije, koje je dio proizvodnog postrojenja te koje s drugim proizvodnim jedinicama može koristiti zajedničke dijelove proizvodnog postrojenja i zajedničku pripremu primarnog energenta, odnosno koristi isti izvor energije, pri čemu proizvodna jedinica proizvodi energiju neovisno o drugim proizvodnim jedinicama proizvodnog postrojenja;
37. **proizvodno postrojenje koje koristi OIE** – proizvodno postrojenje koje koristi obnovljive izvore energije za proizvodnju električne i/ili toplinske energije;

38. **projekt korištenja OIE i VUK** – projekt gradnje proizvodnog postrojenja koji je upisan u Registar obnovljivih izvora energije i kogeneracije te povlaštenih proizvođača;
39. **ukupna neposredna potrošnja energije** – količina energije isporučena za energetske potrebe krajnjih kupaca u industriji, prijevozu, kućanstvima, uslugama, uključujući javne usluge, poljoprivredu, šumarstvo i ribarstvo, uključujući potrošnju energije u energetskom sektoru za potrebe proizvodnje električne i toplinske energije, kao i za gubitke električne i toplinske energije u prijenosu i distribuciji energije;
40. **ukupna učinkovitost** – godišnji iznos proizvedene električne i mehaničke energije i proizvedene korisne topline podijeljen s primarnom energijom goriva utrošenog za toplinsku energiju proizvedenu u postupku kogeneracije i bruto proizvodnju električne i mehaničke energije;
41. **priključna snaga** – najveća dopuštena vrijednost snage trajnog preuzimanja električne energije iz mreže i/ili najveća dopuštena vrijednost snage trajne predaje električne energije u mrežu, koja je korisniku mreže za obračunsko mjerno mjesto odobrena elektroenergetskom suglasnošću;
42. **standardna obveza otklanjanja neravnoteže** - znači nediskriminirajuća obveza otklanjanja neravnoteže u svim tehnologijama tako da niti jedan proizvođač nije oslobođen od te obveze;
43. **ukupni srednji troškovi proizvodnje energije** - izračunati troškovi proizvodnje električne energije u točki spajanja na mrežu za punjenje ili mrežu električne energije. Taj izračun uključuje početni kapital, diskontnu stopu te troškove trajnog poslovanja, goriva i održavanja;
44. **visokoučinkovita kogeneracija (VUK)** – znači kogeneracija koja odgovara definiciji visokoučinkovite kogeneracije utvrđenoj u članku 2. stavku 34. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ³
45. **vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja** – sva potrošnja električne energije povezana s proizvodnjom električne energije, a uključuje potrošnju koja se koristi za potrebe rada proizvodnog postrojenja, opću potrošnju proizvodnog postrojenja, potrošnju električne energije povezanu s pripremom primarnog energenta ili upravljanjem izvorom energije te drugu potrošnju iza obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja. Vlastita potrošnja proizvodnog postrojenja podmiruje se proizvodnjom iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice ili se preuzima iz mreže preko obračunskih mjernih mjesta proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice.

3. CILJ I NAMJENA

³ Službeni list L 315, 14.11.2012., str.1.

Smanjenje ovisnosti o uvozu fosilnih goriva, smanjenje emisija stakleničkih plinova i održivi razvoj glavni su ciljevi u promicanju većeg korištenja OIE i visokoučinkovitim kogeneracija u proizvodnji električne energije u Republici Hrvatskoj (dalje; RH). Konkretno, predmetna potpora usmjerena je na otklanjanje tržišnog nedostatka vezanog uz negativne vanjske učinke na tržištu električne energije, stvaranjem uvjeta putem poticaja za povećanje udjela OIE u ukupnoj proizvodnji energije, kao i povećanju energetske efikasnosti kroz poticanje VUK. Okolišni aspekt i nužnost ublažavanja klimatskih promjena uz razvoj tehnologije iskorištavanja OIE, dodatno je ubrzao potrebu i stvorio mogućnost za što bržom implementacijom OIE u posljednjih nekoliko godina, što se potiče u svim zemljama Europske unije (dalje: EU), a sve u cilju ostvarivanja ciljeva predviđenih Strategijom i u cilju održivog razvoja gospodarstva.

Unatoč jasnim prednostima proizvodnje električne energije iz OIE i VUK, s obzirom na starije i tehnološki zrelije tehnologije proizvodnje energije iz konvencionalnih izvora, potrebno je stvoriti ravnopravne tržišne uvjete za tehnologije koje za pogon iskorištavaju OIE i VUK. U tu svrhu potrebna je određena razina poticaja kako bi OIE i VUK bili konkurentni na tržištu energije, a prema uobičajenoj praksi, mehanizme za isplatu poticaja uređuje zakonodavac, tj. država. Ispravan oblik i razina podrške za takva postrojenja neophodni su za uspješan razvoj projekata, što u ovom slučaju ima širi multiplikativni učinak na gospodarstvo, poput otvaranje novih radnih mjesta, gospodarski rast i ravnomjerniji gospodarski razvoj lokalnih zajednica.

Istodobno, pri određivanju mjera poticanja, nužno je težiti prema cjenovnim i drugim tržišnim signalima koji će usmjeriti razvoj projekata OIE i VUK u željenom smjeru, odnosno učiniti projekte financijski atraktivnim za investitore, ali i financijski održivim za zakonodavca koji potiče njihovu implementaciju. Drugim riječima, bez ovakvog sustava poticanja, ne bi bilo moguće povećati razinu zaštite okoliša u odnosu na razinu koja bi se ostvarila bez potpore. Uvođenjem sustava poticanja tržišnom premijom i zajamčenom otkupnom cijenom, poboljšava se učinkovito funkcioniranje tržišta električne energije i ispravljaju tržišni nedostaci u pogledu povećanja proizvodnje električne energije iz OIE i VUK.

U tom smislu, cilj Programa je omogućavanje ispunjenja obveza iz Strategije energetskog razvitka i Zakona OIEiVUK. Naime, Strategija je odredila smjer razvoja energetskog sektora u RH prema smanjenju ovisnosti o uvozu energije, osiguravanju dugoročne održivosti energetskog sektora, postizanju pozitivnih makroekonomskih efekata investiranja u energetski sektor te usklađivanja s EU agendom dugoročnog razvoja (EU SET - plan 2050). Strategija između ostalog predstavlja i doprinos RH u ublažavanju klimatskih promjena jer se energetska tranzicija ne može ostvariti izolirano, već je nužno nastaviti raditi na ciljevima globalnog smanjenja emisija CO₂ i drugih stakleničkih plinova i podupirati predanost EU u jedinstvenoj klimatskoj i energetskoj politici.

Direktiva (EU) 2018/2001 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o promicanju uporabe energije iz obnovljivih izvora („Službeni list“, L 328, 21.12.2018, p. 82–209. – RED II) definira zajednički cilj na razini EU do 2030. godine u iznosu od 32% udjela OIE u bruto

neposrednoj potrošnji energije. Prema Strategiji očekivani udio OIE Hrvatske iznosi oko 37% do 2030. godine, a što je posljedica povećanja udjela potrošnje električne energije, povećanja proizvodnje električne energije iz OIE i smanjenja ukupne potrošnje energije. U energetske politici EU i Energetske unije jedan od glavnih ciljeva jest povećanje udjela OIE čime se pozitivno utječe na smanjenje ovisnosti o uvozu energije i energenata, smanjenje emisija stakleničkih plinova, zbrinjavanje organskog otpada (bioplinska postrojenja i postrojenja na biomasu), pojavu novih djelatnosti u uslužnom i industrijskom sektoru vezanom za tehnološki razvoj i instalaciju postrojenja na obnovljive izvore, što u konačnici doprinosi i povećanoj stopi zaposlenosti.

Nastavno na naprijed navedeno, Programom se uspostavlja financijski okvir za poticanje OIE. Konkretno, potpore iz Programa predviđene su zbog toga što je trošak proizvodnje iz OIE i VUK znatno viši od troška proizvodnje iz izvora manje prihvatljivih za okoliš koji koriste fosilna goriva. Istodobno, visoki trošak proizvodnje energije iz OIE ne dozvoljava poduzetnicima da zaračunavaju konkurentne cijene na tržištu, čime se stvaraju zapreke pristupa tržištu OIE-a. U tom smislu, Program predviđa poticanja kroz mjere državne potpore u obliku zajamčene cijene koja se može dodijeliti samo za mala postrojenja (konkretno riječ je o sunčanim elektranama, hidroelektranama, elektranama koje koriste biomasu i bioplin, na način prikazan u točki 8.6. Programa) te u obliku tržišne premije za postrojenja čija instalirana snaga prelazi 500 kW (konkretno riječ je o elektranama na biomasu i bioplin, na način prikazan u točki 8.6. Programa)⁴.

Republika Hrvatska se odlučila za provedbu natječajnog postupka za dodjelu tržišne premije u cilju dobivanja financijske potpore za pojedine tehnologije, a ne za jedinstven natječaj i princip neutralnosti (članak 38. Zakona OIEiVUK, Uredba o kvotama) i to prvenstveno iz razloga postizanja raznolikosti i stabilnosti mreže.⁵ U odnosu na raznolikost, radi se o sljedećim razlozima:

U odnosu na sunčane elektrane, u Republici Hrvatskoj, je u ovom trenutku u sustavu poticanja oko 55 MW instalirane snage, dok je izvan sustava poticanja tek oko 10 MW, a što je definitivno zanemariva instalirana snaga u odnosu na prirodne potencijale (velik broj sunčanih dana u godini i položaj posebno u Jadranskoj Hrvatskoj i na otocima). U tom smislu od Republike Hrvatske se očekuje da osigura jednake mogućnosti osiguranju budućih investicija u veće instalacije sunčanih elektrana kako je to slučaj s vjetro elektranama. Područja koja su pogodna za razvoj takve tehnologije smještena su u središnjoj Dalmaciji koja imaju na raspolaganju veća područja pod teškim kršem koji nije pogodan za razvoj intenzivne poljoprivrede. Ostala područja imaju malu insolaciju (*kontinentalna Hrvatska*), previše su brdovita, zaštićena područja prirode ili imaju alternativnu namjenu. Prednost sunčanih elektrana je izraženija proizvodnja u *priobalnoj Hrvatskoj*, upravo u vrijeme povećane

⁴ Predmet Programa nisu potpore koje se dodjeljuju za; energiju vjetra, inovativne tehnologije, za proizvodnju biogoriva te postrojenja čija instalirana snaga prelazi 500 kW; hidroelektrane, sunčane elektrane i geotermalne elektrane koje se mogu poticati samo u obliku tržišne premije.

⁵ Članak 42. stavku 3. točke i) i ii) Uredbe 651/2014: „Natječajni postupak može se ograničiti na posebne tehnologije za koje bi postupak otvoren svim proizvođačima doveo do rezultata koji nije optimalan i koji se u oblikovanju postupka ne može riješiti, posebno u pogledu sljedećeg: potrebe za postizanjem raznolikosti i ograničenja i stabilnosti mreže“.

potražnje za električnom energijom za klimatizaciju i turizam. Također je prednost izražena modularnost i skalabilnost te donekle kontra cikličnost u odnosu npr. na vjetroelektrane.

U tom pogledu valja istaknuti da je ukupno oko 51% površine Republike Hrvatske pokriveno šumovitim područjima (biomasa), što predstavlja veliki potencijal za razvoj takve tehnologije OIE. U tom slučaju u takvim bi se postrojenjima prvenstveno koristila kruta šumska biomasa, biomasa iz poljoprivrede i drvoprerađivačke industrije, na lokacijama koje se neposredno nalaze uz navedena goriva. Ove tehnologije prije svega osiguravaju decentraliziranu proizvodnju električne i korisne toplinske energije u visokoučinkovitim kogeneracijama te na taj način doprinose učinkovitom korištenju energije. Ujedno, u „*feed in*“ sustavu u Republici Hrvatskoj koji se mogao ugovarati do 2016. godine, ukupno je bilo predviđeno poticanje za najviše 120 MW instalirane snage iz biomase. Međutim, zbog nemogućnosti realizacije svih projekata, raskinuto je više od 10 MW ugovorenih projekata za „*feed in*“ tarifu. U tom smislu, pojavljuje se potreba da se ova tehnologija posebno potiče i u sklopu sustava tržišne premije.

U odnosu na bioplin, u *kontinentalnoj Hrvatskoj* uglavnom su koncentrirane razne stočne farme uz koje je moguće instalirati postrojenja koje kao gorivo koriste biološke otpade takvih farmi te deponijski plin i plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda. Poticanje ove tehnologije bitno je za prezervaciju resursa, kružno gospodarstvo, primjenu Nitratne direktive te također osiguranje disperzirane proizvodnje električne i korisne toplinske energije. Važnost ove tehnologije prepoznata je i u provođenju obveza iz tzv. Nitratne direktive, gdje se tehnologije korištenja bioplina i u smislu proizvodnje ekoloških gnojiva nadopunjuju.

U odnosu na stabilnost mreže, a nastavno na navode za potrebu poticanja geotermalnih elektrana, možemo napomenuti da su iste i u tom kontekstu bitne. Naime, takve elektrane, čija prosječna instalirana snaga iznosi 10 MW, mogu osigurati stabilnost za mrežu u pogledu sigurne i stabilne proizvodnje električne energije koju je moguće nesmetano planirati, dakle osigurati uravnoteženje sustava. Slično se na manjoj razini odnosno razini distribucijskog sustava odnosi i na bioplin i biomasu.

3.1. Područje primjene Programa

Ovaj Program primjenjuje se samo na potpore za zaštitu okoliša⁶ koje imaju učinak poticaja, odnosno ukoliko je pisani zahtjev za dodjelom potpora podnesen prije početka radova. Potpore iz ovog Programa sukladne su s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (dalje: Ugovor), te su kao takve izuzete od prijave

⁶ Članak 1. stavak 1. točka c) Uredbe 651/2014. Sve preostale potpore iz članka 1. a) – b) i d)-n) Uredbe 651/2014 i Uredbe 2017/1084 isključene su iz Programa.

Europskoj komisiji na ocjenu iz članka 108. stavka 3. Ugovora, budući da su izrađene sukladno Poglavlju I i odredbama članaka 42. i 43. Uredbe 651/2014 te Uredbe 2017/1048.

Predmetna mjera je razmjerna jer su predviđeni iznosi potpore ograničeni na najmanju moguću razinu te odgovaraju dodatnim troškovima potrebnim za ostvarivanje cilja, jer se bez ovakve potpore ne bi uspjeli realizirati planirani ciljevi. Iznos potpore ne prelazi razliku između niveliranog troška proizvodnje električne energije i tržišne cijene određene tehnologije, pri čemu se ostvaruje prihvatljiv povrat na uloženi kapital. Potpore se dodjeljuju isključivo za nova postrojenja i samo dok se postrojenja ne amortiziraju (12 godina), dok se svaka druga potpora dodijeljena za iste opravdane troškove mora oduzeti od predmetne potpore. Pri tom su uzeti samo opravdani troškovi za ostvarivanje zacrtanih ciljeva.

Državnim potporama iz Programa daje se prednost povlaštenim proizvođačima električne energije iz OIE u odnosu na proizvođače takve energije iz fosilnih izvora (ugljen, plin, nuklearna energija). Međutim, na taj način pozitivan učinak očituje se u tome što se time postiže cilj u svezi povećanja proizvodnje električne energije iz OIE i povećavaju se standardi u zaštiti okoliša. Također, konkurentnim i javnim natječajima za dodjelu tržišne premije ali i zajamčene cijene, omogućuje se da visina potpora bude razmjerna i ograničena na dodatne troškove, dok se njome istodobno ispravlja tržišni nedostatak koji se rješava ovom mjerom.

4. KATEGORIJA DRŽAVNIH POTPORA

Državne potpore sadržane u Programu odnose se na potpore za zaštitu okoliša – operative potpore za promicanje električne energije iz OIE i operative potpore za promicanje energije iz OIE u malim postrojenjima⁷.

5. DAVATELJ POTPORE

HRVATSKI OPERATOR TRŽIŠTA ELEKTRIČNE ENERGIJE d.o.o. za organiziranje tržišta električne energije i plina sa sjedištem u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 284, MBS: 080517130, OIB: 75801633608 (dalje: HROTE). HROTE kao trgovačko društvo s javno pravnim ovlastima, obavlja djelatnosti organizacije tržište električne eneregije na čitavom području Republike Hrvatske, sukladno odredbi članka 53. stavka 3. Zakona o tržištu električne energije.

6. KORISNICI POTPORE

Korisnici po ovom Programu mogu biti mali, srednji i veliki poduzetnici kao i fizičke osobe koje su stekle status povlaštenog proizvođača za proizvodnju električne energije iz OIE odnosno u slučaju jednostavne građevine koje imaju sklopljen ugovor o korištenju elektroenergetske mreže s operatorom distribucijskog sustava.

⁷ Članci 42. i 43. Uredbe 651/2014.

6.1. Isključenje od dodjele potpore

Državne potpore iz ovog Programa ne primjenjuju se na:

- i) potpore za djelatnosti povezane s izvozom u treće zemlje ili države članice, to jest potpore izravno povezane s izvezenim količinama, uspostavom i radom distribucijske mreže ili ostalim tekućim troškovima povezanim s izvoznom djelatnošću;
- ii) potpore uvjetovane davanjem prednosti uporabi domaće u odnosu na uvezenu robu;
- iii) potpore u kojima nije izričito isključeno plaćanje pojedinačne potpore u korist poduzetnika koji podliježe neizvršenom nalogu za povrat sredstava na temelju prethodne odluke Komisije kojom se potpora, što ju je dodijelila Republika Hrvatska, ocjenjuje nezakonitom i nespojivom s unutarnjim tržištem,
- iv) na jednokratne potpore u korist poduzetnika iz točke iii);
- v) poduzetnike koji djeluju u sektorima koji se isključuju u članku 1. stavku 3. podstavku 1. točkama (a), (b) ili (c) Uredbe 651/2014 odnosno Uredbe 2017/1084.
Ako poduzetnici djeluju u sektorima koji se isključuju u članku 1. stavku 3. podstavku 1. točkama (a), (b) ili (c) Uredbe 651/2014 odnosno Uredbe 2017/1084 te u sektorima koji su obuhvaćeni područjem primjene Uredbe 651/2014 odnosno Uredbe 2017/1084, navedene Uredbe primjenjuju se samo na potpore dodijeljene u vezi s tim drugim sektorima ili djelatnostima, uz uvjet da države članice osiguraju, na primjeren način, na primjer razdvajanjem djelatnosti ili troškova, da se djelatnosti iz isključenih sektora ne koriste potporama dodijeljenim na temelju navedenih Uredbi.
- vii) na potpore koje same po sebi, s obzirom na uvjete koji su s njima povezani ili s obzirom na način financiranja, podrazumijevaju neizbježnu povredu prava Europske Unije, a posebno:
 - (a) na mjere potpore za koje dodjela potpore ovisi o obvezi korisnika da ima poslovni nastan u određenoj državi članici ili da većina njegovih poslovnih jedinica ima poslovni nastan u toj državi članici. Međutim, poduzetnik mora imati poslovnu jedinicu ili podružnicu u Republici Hrvatskoj u trenutku plaćanja potpore.
 - (b) na mjere potpore za koje dodjela potpore ovisi o obvezi korisnika da upotrebljava robu proizvedenu ili usluge pružene na državnom području.
 - (c) na mjere potpore kojima se korisnicima ograničava mogućnost uporabe rezultata istraživanja, razvoja i inovacija u ostalim državama članicama.
- viii) poduzetnike u teškoćama, uključujući poduzetnike koji se nalaze u stečaju ili postupku predstečajne nagodbe i u postupku likvidacije sukladno važećem zakonu koji regulira stečajni i predstečajni postupak;
- ix) koji nemaju regulirane obveze s osnova plaćanja svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko, zdravstveno osiguranje u Republici Hrvatskoj, odnosno u državi u kojoj su osnovani;
- x) koji nisu registrirani za proizvodnju električne energije (osim ako je riječ o fizičkoj osobi);
- xi) koji su korisnici de minimis potpore i/ili druge državne potpore dodijeljene za iste opravdane troškove, ukoliko takva potpora nije sukladna s odredbom o kumulaciji iz ovog Programa (vidi točku 11. Programa);
- xii) koji su započeli radove iz točke 2. stavku 30. ovog Programa;

xiii) za kojeg se utvrdi da je njemu ili/i odgovornoj osobi koja ga je ovlaštena zastupati, izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više sljedećih kaznenih djela: udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje mita, davanje mita, prijevarena, računalna prijevarena, prijevarena u gospodarskom poslovanju i prikrivanje protuzakonito dobivenog novca, prema obrascu određenom u javnom pozivu.

7. INSTRUMENT DRŽAVNE POTPORE I MJERE PROGRAMA

Potpore se dodjeljuju u obliku *tržišne premije i zajamčene otkupne cijene*.

7.1. Tržišna premija

Oblik poticanja proizvodnje električne energije iz proizvodnih postrojenja i/ili proizvodnih jedinica koje koriste OIE i VUK, kojim se nositelju projekta izgradnje proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice za proizvodnju električne energije iz OIE i VUK, omogućava sklapanje ugovora o tržišnoj premiji s operatorom tržišta električne energije (ovdje: HROTE). Tržišna premija predstavlja poticaj, odnosno novčani iznos koji HROTE isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije za neto isporučenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice u elektroenergetsku mrežu sukladno odredbama Zakona OIE i VUK.⁸

Ostvarivanje prava na sklapanje ugovora o tržišnoj premiji temelji se na odluci o odabiru najpovoljnijih ponuditelja na konkurentnom natječaju koji provodi HROTE sukladno članku 31. Zakona OIE i VUK. Povlaštenu proizvođaču električne energije koji je sklopio navedeni ugovor, prodaje električnu energiju na tržištu električne energije sukladno propisima kojima se uređuje tržište električne energije, stoga je i odgovoran za uravnoteženje energije (odstupanje).⁹

Sustavom poticanja tržišnom premijom potiče se samo izgradnja novih proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica koje koriste OIE i VUK postrojenja, do ispunjenja kvote za poticanje iz članka 28. Zakona koja je propisna u Uredbi o kvotama.

Ukupni planirani godišnji prihod proizvodnog postrojenja izračunava se na temelju prosječne planirane godišnje proizvodnje postrojenja i referentne vrijednosti (RV) iz članka 32. Zakona. Sukladno članku 31. Uredbe o poticanju, povlaštenim proizvođačima tržišna premija se isplaćuje samo za neto isporučenu električnu energiju isporučenu u obračunskim intervalima (satima) i za koje je vrijednost referentne satne tržišne cijene veća ili jednaka nuli tj. potpore se ne dodjeljuju ako su cijene negativne.

⁸ Članak 42. stavak 5. Uredbe 651/2014.: „Potpore se dodjeljuju u obliku premija povrh tržišne cijene pri čemu proizvođači električnu energiju prodaju izravno na tržištu.“

⁹ Članak 42. stavak 6. Uredbe 651/2014.: „Korisnici potpore podliježu standardnoj raspodjeli odgovornosti. Korisnici mogu eksternalizirati odgovornosti u pogledu uravnoteženja drugim poduzetnicima, kao što su agregatori.“

7.1.1. Isključenje od dodjele tržišne premije

Nositelj projekta koji ima važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s operatorom tržišta električne energije temeljem:

- Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“ br. 33/07.),
- Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 63/12., 121/12. i 144/12.),
- Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i
- koji je sklopio ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 35. Zakona, nema pravo na poticaje u obliku tržišne premije sukladno odredbama zakona za proizvodna postrojenja, odnosno proizvodne jedinice za koje ostvaruje pravo na poticaje.

7.1.1. Ugovor o tržišnoj premiji

Temeljem odluke o odabiru najpovoljnijeg ponuditelja HROTE sklapa ugovor o tržišnoj premiji s nositeljem projekta u trajanju od 12 godina¹⁰ (članak 15. stavak 3. Uredbe o poticanju), koji se počinje računati od dana kada nositelj projekta stekne status povlaštenog proizvođača električne energije odnosno u slučaju da se radi o jednostavnoj građevini od dana donošenja dozvole za trajni pogon. Na temelju provedenog javnog natječaja HROTE donosi odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja. Odluka se dostavlja svim sudionicima javnog natječaja i Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske (vidi točku 7.3. ovog Programa).

Tržišna premija (TPi) za svako pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu u obračunskom razdoblju i računa se kao:

$$TPi = RV - TCi$$

gdje je:

TCi – referentna tržišna cijena električne energije u obračunskom razdoblju, iskazana u kn/kWh

RV – referentna vrijednost električne energije utvrđena ugovorom o tržišnoj premiji, iskazana u kn/kWh.

Ako je izračunana vrijednost tržišne premije (TPi) negativna¹¹ tržišna premija jednaka je nuli. Obračunsko razdoblje iz stavka 2. ovoga članka je jedan mjesec. Iznose maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije utvrđuje HROTE, na temelju Metodologije za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije propisane Uredbom o poticanju, jednom godišnje i objavljuje na svojim mrežnim stranicama te koristi za potrebe provedbe natječaja iz članka 31. Zakona (vidi Prilog 1.).

¹⁰ Članak 42. stavak 11. Uredbe 651/2014: Potpore se dodjeljuju samo do potpune amortizacije postrojenja koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima.

¹¹ Članak 42. stavak 7. Uredbe 651/2014: „Potpore se ne dodjeljuju ako su cijene negativne.“

Iznos referentne tržišne cijene električne energije utvrđuje HROTE do 15. dana u tekućem mjesecu za prethodni mjesec, na temelju metodologije za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije propisane Uredbom o poticanju i objavljuje na svojim mrežnim stranicama (vidi Prilog 1.). Metodologija za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije predviđa mehanizam kojim se osigurava da povlašteni proizvođač električne energije nema pravo na poticaj tržišnom premijom u razdobljima kada su referentne tržišne cijene negativne.

Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena za pojedine skupine proizvodnih postrojenja utvrdit će se odgovarajući način prihvaćanja dodatnog operativnog troška prodaje električne energije na tržištu električne energije uzrokovanog nerazvijenošću tržišta električne energije, teškoćama nastupanja na tržištu malih proizvođača te teškoćama prodaje električne energije iz varijabilnih izvora energije (vidi Prilog 1.).

Tržišna premija se u obračunskom razdoblju isplaćuje na temelju neto isporučene električne energije. Tržišna premija počinje se isplaćivati nakon što nositelj projekta za proizvodno postrojenje ili za proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o premiji stekne status povlaštenog proizvođača. Ugovor o tržišnoj premiji raskida se ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o tržišnoj premiji. Ugovor o tržišnoj premiji raskida se ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koju je sklopljen ugovor o otkupu tržišne premije. Rok za izgradnju postrojenja je najkasnije četiri godine od dana sklapanja ugovora o tržišnoj premiji (članak 32. stavak 1. Uredbe o poticanju).

7.2. Zajamčena otkupna cijena

Oblik poticanja proizvodnje električne energije iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice malih postrojenja koja koriste OIEiVUK, kojim se nositelju projekta izgradnje proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice za proizvodnju električne energije iz OIEKiVUK omogućava sklapanje ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom s operatorom tržišta električne energije.

Zajamčena otkupna cijena novčani je iznos koji HROTE isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije za neto isporučenu električnu energiju iz proizvodnog postrojenja ili proizvodne jedinice u elektroenergetsku mrežu temeljem ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 35. Zakona OIEiVUK.

Ostvarivanje prava na sklapanje ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom temelji se na odluci o odabiru najpovoljnijih ponuditelja na natječaju koji provodi HROTE sukladno članku 34. Zakona OIEiVUK (vidi točku 7.3. ovog Programa). Povlašteni proizvođač električne energije koji je sklopio takav ugovor, prodaje neto isporučenu električnu energiju operatoru tržišta električne energije pod uvjetima utvrđenim navedenim ugovorom.

Sustavom poticanja zajamčenom otkupnom cijenom potiče se izgradnja novih proizvodnih postrojenja i proizvodnih jedinica koje koriste OIEiVUK postrojenja, do ispunjenja kvote za poticanje iz članka 28. Zakona OIEiVUK, a koja je propisana Uredbom o kvotama.

7.2.1. Isključenja od dodjele zajamčenog otkupa

Nositelji projekta koji imaju važeći ugovor o otkupu električne energije sklopljen s HROTE-om temeljem:

- Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“ br. 33/07.),
- Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 63/12., 121/12. i 144/12.),
- Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i
- ugovor o tržišnoj premiji iz članka 32. Zakona OIEiVUK, nemaju pravo na poticaje zajamčenom otkupnom cijenom sukladno odredbama zakona za proizvodna postrojenja, odnosno proizvodne jedinice za koje ostvaruje pravo na poticaje

7.2.2. Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom

Temeljem odluke o odabiru najpovoljnijih ponuditelja članka 34. stavka 2. Zakona OIEiVUK, HROTE sklapa ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom s nositeljem projekta po otkupnoj cijeni koju je nositelj projekta ostvario na natječaju iz članka 34. Zakona OIEiVUK. Ugovor o otkupu zajamčenom cijenom može se sklopiti samo za mala postrojenja.

Otkupna cijena ostaje nepromjenljiva za vrijeme trajanja ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom osim za iznos godišnje korekcije prema članku 35 stavku 6. Zakona OIEiVUK (korekcija godišnje cijene – cijena). Ugovor o zajamčenoj otkupnoj cijeni sklapa se na određeno vrijeme s rokom trajanja od 12 godina (temeljem članka 15. stavka 3. Uredbe o poticanju), koji se rok računa od dana stjecanja statusa povlaštenog proizvođača električne energije odnosno ako se radi o jednostavnoj građevini od dana izdavanja dozvole za trajni pogon. Na temelju provedenog javnog natječaja HROTE donosi odluku o odabiru najpovoljnijih ponuditelja.

Iznimno od navedenog, za vrijeme trajanja pokusnog rada, HROTE isplaćuje povlaštenom proizvođaču električne energije 50 % iznosa zajamčene otkupne cijene utvrđene ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom. Iznose maksimalne zajamčene otkupne cijene električne energije utvrđuje HROTE na temelju metodologije za izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena sukladno Uredbi o poticanju, jednom godišnje i objavljuje na svojim mrežnim stranicama te koristi za potrebe provedbe natječaja iz članka 34. Zakona OIEiVUK.

Ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom utvrđuje se otkupna cijena za pojedino proizvodno postrojenje, odnosno proizvodnu jedinicu, koja proizlazi iz natječajnog postupka iz članka 34. Zakona OIEiVUK. Zajamčena otkupna cijena u obračunskom razdoblju isplaćuje se za neto isporučenu električnu energiju.

Ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom raskida se ako nositelj projekta izgubi status povlaštenog proizvođača za proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu za koje je sklopljen ugovor o otkupu električne energije zajamčenom cijenom. Rok za izgradnju postrojenja je najkasnije četiri godine od dana sklapanja ugovora o tržišnoj premiji (članak 32. stavak 1. Uredbe o poticanju).

7.3. Natječaj za dodjelu tržišne premije i natječaj za poticanje zajamčenom cijenom

Pravo na sklapanje ugovora o premiji ostvaruje se putem konkurentnog natječajnog postupka na temelju jasnih, transparentnih i nediskriminirajućih kriterija, koji će biti otvoren svim proizvođačima električne energije iz obnovljivih izvora energije na nediskriminirajućoj osnovi. (na način predviđen u članku 42. stavku 2. i 3. Uredbe 651/2014). Također, pravo poticanja zajamčenom cijenom ostvaruju nositelji projekata koji su izabrani kao najpovoljniji ponuditelji na konkurentnom natječaju. Navedene natječaje priprema i provodi HROTE, najmanje jednom godišnje, a koji se provodi u slučaju raspoloživosti kvota za poticanje tržišnom premijom i zajamčenom cijenom. HROTE je dužan objaviti javni poziv za prikupljanje ponuda sa svim uvjetima za sudjelovanje na natječaju, najmanje dva, a najviše četiri mjeseca prije dana objave natječaja. Republika Hrvatska odlučila je ograničiti predmetne natječaje samo za određene tehnologije proizvodnih postrojenja (sunčane elektrane, bioplinska postrojenja, postrojenja na biomasu i hidroelektrane) koja koriste OIE i VUK, radi postizanja raznolikosti i stabilnosti mreže, kako je to i predviđeno odredbom članka 38. Zakona OIEiVUK, a što je već opisano u točki 3. ovog Programa.¹²

Temeljem članka 5. Uredbe o poticanju, HROTE najmanje jednom godišnje provodi javni natječaj za dodjelu tržišne premije i/ili natječaj za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom u okviru raspoloživih kvota za poticanje proizvodnje OIE i VUK, sukladno Uredbi o kvotama kojom su utvrđene kvote za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE i VUK. Predviđene kvote za provedbu ovog Programa prikazane su u točki 8. ovog Programa.

Pravo sudjelovanja na natječaju, u skladu s uvjetima utvrđenim u javnom pozivu za javno prikupljanje ponuda, ima nositelj projekta za izgradnju novog proizvodnog postrojenja, odnosno proizvodne jedinice. Javni poziv za javno prikupljanje ponuda mora minimalno sadržavati:

¹² Članak 42. stavak 3. točke ii) i iii) Uredbe 651/2014

1. specifikaciju grupa proizvodnih postrojenja sukladno klasifikaciji tehnologija za koje se provodi natječaj,
2. definiran maksimalan zbroj priključnih snaga proizvodnih postrojenja izraženih u MW (volumen natječaja) za grupe postrojenja za koje se provodi natječaj sukladno raspoloživim kvotama za poticanje,
3. maksimalne referentne vrijednosti izražene u kn/MWh za pojedine grupe postrojenja definirane od strane operatora tržišta električne energije,
4. odredbu o instrumentima jamstva ozbiljnosti ponude,
5. način odabira najpovoljnijih ponuditelja (dobitnih ponuda),
6. uvjete za sudionike natječaja i uvjete za potpisivanje ugovora o tržišnoj premiji i/ili ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom,
7. obrazac za dostavu podataka sudionika natječaja u jedinstvenom formatu.

Uvjeti natječaja, rokovi, način provedbe natječaja i sadržaj javnog poziva za javno prikupljanje ponuda te klasifikacija proizvodnih postrojenja za koja će se provoditi javni natječaji utvrđeni su člankom 6. Uredbe o poticanju. Nositelji projekta na natječaju sudjeluju dostavom ponude koja uključuje ispunjeni obrazac i ostalu dokumentaciju sukladno javnom pozivu te mogu dostaviti samo jednu ponudu za pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu. Ponude moraju minimalno sadržavati sljedeće:

1. ime i prezime, adresu, osobni identifikacijski broj, telefonski broj i e-mail adresu nositelja projekta, u slučaju da se radi o fizičkoj osobi kao nositelju projekta
2. tvrtku odnosno naziv pravne osobe, adresu, osobni identifikacijski broj, telefonski broj i e-mail adresu nositelja projekta, podatak o imenu i prezimenu i osobnom identifikacijskom broju osobe ovlaštene za zastupanje, u slučaju kada se radi o pravnoj osobi nositelju projekta
3. naziv projekta i registarski broj projekta iz Registra OIEKPP
4. popis katastarskih čestica na kojima će postrojenje sukladno aktu kojim se dozvoljava gradnja biti izgrađeno
5. priključnu snagu postrojenja za koje nositelj projekta sudjeluje na natječaju za dodjelu tržišne premije izraženu u kW bez decimalnih mjesta, osim za grupe postrojenja ispod 50 kW za koje se snaga izražava s jednim decimalnim mjestom
6. priključnu snagu postrojenja za koje nositelj projekta sudjeluje na natječaju za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom izraženu u kW s jednim decimalnim mjestom
7. iznos referentne vrijednosti kojom nositelj projekta sudjeluje na natječaju za dodjelu tržišne premije izraženu u kn/MWh s dva decimalna mjesta
8. iznos otkupne cijene s kojom nositelj projekta sudjeluje na natječaju za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom izraženu u kn/MWh s dva decimalna mjesta
9. važeću građevinsku dozvolu ili lokacijsku dozvolu ili drugu ispravu kojom se odobrava građenje postrojenja izuzev u slučaju jednostavnih proizvodnih postrojenja
10. prethodnu elektroenergetsku suglasnost, odnosno elektroenergetsku suglasnost
11. dokaz o vlasništvu nositelja projekta na katastarskim česticama na kojima će se, sukladno ispravi temeljem koje se dozvoljava gradnja graditi proizvodno postrojenje za koje

se podnosi ponuda, odnosno dokaz da za proizvodno postrojenje za koje se podnosi ponuda nositelj projekta ima osnovano pravo građenja, pravo služnosti ili ostvaruje pravo korištenja nekretnine za gradnju proizvodnog postrojenja po drugoj pravnoj osnovi

12. bankarsku garanciju na poziv ili potvrdu o uplati na račun sukladno članku 7. Uredbe o poticanju

13. javnobilježnički ovjerenu izjavu o primljenim potporama u obliku kako je određen u javnom pozivu

14. izvadak iz odgovarajućeg registra, odnosno druge institucije nadležne za registraciju, odnosno za fizičku osobu potvrdu o prebivalištu u Republici Hrvatskoj, koja dokumentacija ne smije biti starija od 30 dana od dana predaje ponude

15. potvrdu porezne uprave o plaćanju svih dospjelih poreznih obveza i obveza za mirovinsko i zdravstveno osiguranje i druga javna davanja ne stariju od 30 dana od dana predaje ponude

16. javnobilježnički ovjerenu izjavu o nekažnjavanju koju daje fizička osoba za sebe, odnosno odgovorna osoba podnositelja zahtjeva za sebe i za pravnu osobu koju je ovlašten zastupati, iz koje je vidljivo da protiv davatelja izjave nije izrečena pravomoćna osuđujuća presuda za jedno ili više sljedećih kaznenih djela: udruživanje za počinjenje kaznenih djela, primanje mita u gospodarskom poslovanju, davanje mita u gospodarskom poslovanju, zlouporaba položaja i ovlasti, zlouporaba obavljanja dužnosti državne vlasti, protuzakonito posredovanje, primanje mita, davanje mita, prijevара, računalna prijevара, prijevара u gospodarskom poslovanju i prikrivanje protuzakonito dobivenog novca, prema obrascu određenom u javnom pozivu, ne stariju od 30 dana od dana predaje ponude

17. uvjerenje o nekažnjavanju za fizičku osobu odnosno za pravnu osobu i odgovornu osobu u pravnoj osobi nositelja projekta, ne starije od 30 dana od dana predaje ponude

18. svu drugu dokumentaciju i/ili podatke sukladno javnom pozivu.

Iznos referentne vrijednosti iz ponude nositelja projekta sudionika natječaja za dodjelu tržišne premije za određenu grupu proizvodnih postrojenja ne smije biti veći od maksimalne referentne vrijednosti definirane za tu grupu proizvodnih postrojenja koja je objavljena u javnom pozivu.

Iznos otkupne cijene iz ponude nositelja projekta sudionika natječaja za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom za određenu grupu proizvodnih postrojenja ne smije biti veći od maksimalne zajamčene otkupne cijene definirane za tu grupu proizvodnih postrojenja koja je objavljena u javnom pozivu. Minimalne i maksimalne instalirane snage postrojenja u ponudama za pojedine grupe postrojenja utvrđene su klasifikacijom iz članka 4. Uredbe o poticanju, pri čemu je maksimalna vrijednost instaliranog kapaciteta za pojedinu ponudu ograničena i definiranim volumenom natječaja za tu grupu postrojenja.

8. OPRAVDANI TROŠKOVI I INTEZITET POTPORE

Sukladno odredbama članka 7. stavka 1. Uredbe 651/2014 i Uredbe 2017/1084, za izračun intenziteta potpore i prihvatljivih troškova, svi iznosi koji se upotrebljavaju trebaju biti iznosi prije odbitka poreza ili drugih naknada. Prihvatljivi troškovi popraćuju se pisanim dokazima koji trebaju biti jasni, konkretni i ažurirani.

8.1. Za potpore u obliku tržišne premije

HROTE temeljem Metodologije za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti iz Uredbe o poticanju jednom godišnje utvrđuje iznose maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije za pojedine tehnologije u svrhu provedbe natječaja za dodjelu tržišne premije.

Izračun maksimalnih referentnih vrijednosti električne energije radi se na temelju vrijednosti ulaznih parametara (vrijednosti proizvodnih troškova) iz članka 24. Uredbe, a koje HROTE određuje i javno objavljuje za pojedine grupe proizvodnih postrojenja, jednom godišnje, a najkasnije do 1. travnja.

Potpore se dodjeljuju u obliku premija povrh tržišne cijene pri čemu povlašteni proizvođači električnu energiju prodaju izravno na tržištu¹³.

Pravo na sklapanje Ugovora o premiji ostvaruje se odabirom na „javnom natječaju za dodjelu tržišne premije“, a počinje se isplaćivati nakon izgradnje postrojenja i stjecanja statusa povlaštenog proizvođača. Na taj se način natjecajnim postupkom utvrđuje konačna referentna vrijednost za pojedina postrojenja koja je važeća za vrijeme trajanja ugovora o premiji. Tržišna premija se povlaštenim proizvođačima isplaćuje mjesečno za neto isporučenu električnu energiju kao razlika referentne vrijednosti i referentne tržišne cijene, a nakon što nositelj projekta za proizvodno postrojenje stekne status povlaštenog proizvođača (najkasnije u roku od četiri godine od dana sklapanja ugovora o premiji).

Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena (vidi Prilog 1.), propisuje se način izračuna referentnih tržišnih cijena za pojedine grupe proizvodnih postrojenja u svrhu izračuna tržišne premije. Tom metodologijom uzimaju se ponderirane satne dan unaprijed tržišne cijene za mjesečni obračunski interval uvažavajući specifičnost proizvodnje sunčanih elektrana. Tako izračun prosječne tržišne cijene kao referentne za sunčane elektrane polazi od izračuna srednje vrijednosti satnih dan unaprijed cijena gdje se kao ponderi koriste neto isporučena električna energija iz svih sunčanih elektrana u Republici Hrvatskoj.

Za ostala postrojenja (biomasa, bioplin, hidroelektrane) primjenjuje se „klasičan obračun“ srednje vrijednosti referentnih satnih dan unaprijed cijena električne energije za mjesečni obračunski interval. Kod izračuna se uvijek uzimaju satne cijene električne energije za dan unaprijed sa hrvatske burze električne energije (CROPEX). Povlašteni proizvođač čije se proizvodno postrojenje nalazi u sustavu poticanja tržišnom premijom, može trgovati na tržištu električne energije sukladno odredbama Pravilima o organiziranju tržišta električne energije („Narodne novine“, broj 107/2019).

Ovom metodologijom je utvrđen način uvažavanja dodatnog operativnog troška prodaje električne energije na tržištu električne energije za pojedine skupine postrojenja u obliku takozvane upravljačke premije. Upravljačka premija za svaku pojedinu tehnologiju definira se

¹³ Članak 42. točka 5. Uredbe 651/2014

u Metodologiji iz Priloga 1. (korekcijskih faktora koji uvećavaju referentnu tržišnu cijenu svake godine u definiranom omjeru, a koji se i sami svake godine uvećavaju za unaprijed definirane određene iznose, ovisno o tehnologiji, a sve na način kako bi, počevši od 2021. godine do 2030. godine, svi korekcijski faktori dosegli vrijednost 1.). HROTE je u obvezi svakog mjeseca, a najkasnije do 15. u mjesecu, za prethodni mjesec odrediti referentne tržišne cijene električne energije za svaku grupu proizvodnih postrojenja iz članka 4. Uredbe o poticanju, a sve sukladno Metodologiji za izračun referentnih tržišnih cijena (vidi Prilog 1.). Metodologijom za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije osigurano je da se tržišna premija ne isplaćuje u razdobljima kada su referentne tržišne cijene negativne.¹⁴

8.2. Za potpore u obliku osiguranog otkupa zajamčenom otkupnom cijenom

HROTE temeljem Metodologije za izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena (vidi Prilog 1.), jednom godišnje utvrđuje iznose maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena električne energije za pojedine tehnologije u svrhu provedbe natječaja za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom. Izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena električne energije radi se na temelju vrijednosti ulaznih parametara (vrijednosti proizvodnih troškova) iz članka 24. Uredbe o poticanju, a koje HROTE određuje te javno objavljuje za pojedine grupe proizvodnih postrojenja, jednom godišnje, a najkasnije do 1. travnja.

HROTE je dužan objaviti javni poziv za prikupljanje ponuda sa svim uvjetima za sudjelovanje uključivo maksimalne zajamčene otkupne cijene za pojedine grupe postrojenja definirane na natječaju najmanje dva, a najviše četiri mjeseca prije dana objave natječaja. Zajamčena otkupna cijena za pojedinačna postrojenja određuje se na temelju rezultata natječajnog postupka na kojem se odabiru najpovoljniji ponuđači, pri čemu su javnim pozivom definirani uvjeti sudjelovanja, raspoložive kvote i maksimalne zajamčene otkupne cijene po pojedinim tipovima postrojenja.

Potpore po jedinici energije ne premašuju razliku između ukupnih srednjih troškova proizvodnje električne energije iz dotičnog OIE energije i tržišne cijene dotičnog oblika električne energije¹⁵ odnosno otkupna cijena je jednaka iznosu maksimalne zajamčene otkupne cijene određene prema metodologiji za izračun maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena.

Pravo na sklapanje Ugovora o zajamčenoj otkupnoj cijeni (točka 7.2. Programa), ostvaruje se odabirom na „javnom natječaju za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom” te se počinje isplaćivati nakon izgradnje postrojenja i stjecanja statusa povlaštenog proizvođača. Na taj se način natječajnim postupkom utvrđuje konačna referentna vrijednost za pojedina postrojenja koja je važeća za vrijeme trajanja ugovora o zajamčenoj otkupnoj cijeni. Potpora se proizvođačima isplaćuje u cjelovitom iznosu u kunama po kilovatsatu (kWh) neto isporučene električne energije.

¹⁴ Članak 42. stavak 7. Uredbe 651/2014: *Potpore se ne dodjeljuju ako su cijene negativne.*

¹⁵ Članak 43. stavak 5. Uredbe 651/2014

8.3. Korekcija tržišne premije i zajamčene cijene

8.3.1. Korekcija tržišne premije

Ugovorom o tržišnoj premiji utvrđuje se referentna vrijednost električne energije za pojedino proizvodno postrojenje ili proizvodnu jedinicu koja proizlazi iz provedenog natječajnog postupka iz članka 31. Zakona OIEiVUK. Visina referentne vrijednosti električne energije koja je utvrđena sklopljenim ugovorom o tržišnoj premiji, korigira se svake godine u odnosu na utvrđenu korigiranu referentnu vrijednost električne energije iz prethodne godine primjenom Prosječnoga godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje Državni zavod za statistiku (dalje: DZS) za prethodnu kalendarsku godinu za sve sklopljene valjane ugovore o tržišnoj premiji. Prva korekcija referentne vrijednosti električne energije primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godinu u kojoj je sklopljen ugovor o tržišnoj premiji.

8.3.2. Korekcija zajamčene cijene

Visina otkupne cijene koja je utvrđena sklopljenim ugovorom o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom korigira se svake godine u odnosu na utvrđenu korigiranu otkupnu cijenu iz prethodne godine primjenom Prosječnog godišnjeg indeksa potrošačkih cijena koji objavljuje DZS za prethodnu kalendarsku godinu za sve sklopljene valjane ugovore o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom. Prva korekcija otkupne cijene primjenjuje se u kalendarskoj godini koja slijedi godinu u kojoj je sklopljen ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom.

8.4. Potpore u visini maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena i maksimalnih referentnih vrijednosti za 2020. godinu

Sklapanje ugovora o tržišnim premijama i ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom, kao i određivanje odgovarajućih iznosa referentnih vrijednosti i zajamčenih otkupnih cijena, predviđeno je kroz otvorene javne natječajne postupke zbog čega se smatra da će konačni iznos potpora biti razmjernan. Metodologija za izračun maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena za 2020. godinu dana je u Prilogu 1., dok je Metodologija za izračun referentnih tržišnih cijena električne energije, koje se koriste pri izračunu tržišne premije, dana u Prilogu 1. Nadalje, u nastavku je tablično prikazan pregled potpora u visini maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena i maksimalnih referentnih vrijednosti za 2020. godinu, pri čemu su u izračun, a sukladno Metodologijama iz priloga, uključeni svi investicijski i operativni troškovi, očekivani povrat te ostali utjecajni ulazni parametri iz članka 24. Uredbe o poticanju. Vrijednosti ulaznih parametara potrebnih za navedene izračune HROTE mora svake godine, a najkasnije do 31. siječnja revidirati te na temelju toga utvrditi nove iznose maksimalnih referentnih vrijednosti i maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena te ih najkasnije do 1. travnja i javno objaviti na svojim internetskim stranicama.

Tablica 1. - Pregled potpora u visini maksimalnih zajamčenih otkupnih cijena za postrojenja prema klasifikaciji proizvodnih postrojenja ovisno o vrsti izvora, tehnologiji i instaliranoj snazi iz članka 4. Uredbe o poticanju, za koja visina poticajne cijene iznosi 100% opravdanih troškova proizvodnje.

Tablica 1. Pregled potpora u visini maksimalnih zajamčenih cijena

Maksimalne zajamčene otkupne cijene (HRK/kWh)		
Proizvodno postrojenje	Instalirana snaga	
	Do uključivo 50 kW	Od 50 kW do 500 kW
Sunčane elektrane	*	0,63
Hidroelektrane	1,27	1,05
Elektrane na bioplin**		1,13
Elektrane na biomasu		1,33

* Odnosi se na elektrane na bioplin iz poljoprivrednih kultura te organskih ostataka, otpada biljnog i životinjskog podrijetla, biorazgradivog otpada, deponijski plin i plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda.

8.5. Ekonomski parametri i varijable za izračun ponderirane prosječne stope povrata na kapital i investicijskih troškova

Glavni ulazni parametri i varijable u ekonomskom modelu za izračun ponderirane prosječne stope povrata na kapital (WACC), a koja je ujedno i diskontna stopa kod izračuna ukupnih investicijskih troškova su:

1. Amortizacija u razdoblju od 12 godina,
2. Očekivani povrat na vlastiti kapital u iznosu od 12%,
3. Trošak kapitala u iznosu od 3% do 5%.

Potpore se dodjeljuju samo do potpune amortizacije postrojenja u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima.¹⁶ Od operativnih potpora oduzimaju se eventualne potpore za

¹⁶ Članak 42. stavak 11. i članak 43. stavak 7. Uredbe 651/2014.: „Potpore se dodjeljuju samo do potpune amortizacije postrojenja koje proizvodi električnu energiju iz obnovljivih izvora u skladu s općeprihvaćenim računovodstvenim načelima. Od operativnih potpora oduzimaju se eventualne prethodno dodijeljene potpore za ulaganje.“

ulaganje dodijeljene određenom postrojenju kao što je to navedeno u točki 11. ovog Programa. Financijska struktura investicije:

Predviđena struktura investicija prikazana je u Tablici 2. i pretpostavlja omjer vlastitog kapitala i vanjskih izvora financiranja (kredit) u omjeru 30:70.

Tablica 2. - Predviđena struktura investicija i izračun diskontne stope

Sredstva	Traženi povrat / kamata	Udio
Vlastita sredstva	12%	30%
Kredit	3-5%	70%
Ukupna diskontna stopa	5,70% - 7,10%	

8.6. Kvote

Ukupna kvota svih grupa proizvodnih postrojenja za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE i VUK iznosi 2.255.000 kW, sukladno Uredbi o kvotama. Za potrebe provedbe ovog Programa uzima se u obzir samo 16 MW za poticanje tržišnom premijom (biomasa i bioplin) i 72 MW za poticanje zajamčenom otkupnom cijenom na način kako što je to prikazano u Tablici 3.

Ukupna kvota se planira rasporediti kroz godine za potrebe provedbe javnih natječaja iz točke 7.1. i 7.2. ovog Programa, Tablici 3.

Tablica 3. - Kvote pojedinih grupa proizvodnih postrojenja za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE i VUK za potrebe provedbe natječaja:

	Klasifikacija proizvodnih postrojenja	Kvota (kW)
a.2	Sunčane elektrane instalirane snage veće od 50 kW do 500 kW	50.000
b.1	Hidroelektrane instalirane snage do uključivo 50 kW	4.000
b.2	Hidroelektrane instalirane snage veće od 50 kW do 500 kW	5.000
d.2	Elektrane na biomasu instalirane snage veće od 50 kW do 500 kW	6.000
d.3	Elektrane na biomasu instalirane snage veće od 500 kW do uključivo 2 MW	8.000

f.2	Elektrane na bioplin instalirane snage veće od 50 kW do 500 kW	7.000
f.3	Elektrane na bioplin instalirane snage veće od 500 kW do uključivo 2 MW	8.000

Sukladno Uredbi o kvotama, HROTE je dužan objaviti javni poziv za prikupljanje ponuda sa svim uvjetima za sudjelovanje na javnom natječaju, uključivo maksimalne referentne vrijednosti i/ili zajamčenu otkupnu cijenu za pojedine grupe proizvodnih postrojenja i kvote. U javnom pozivu, osim minimalnih uvjeta određenih uredbom o poticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovitih kogeneracija, bit će definirani i kriteriji vremenskih projekcija ulaska u trajni pogon postrojenja i početak isplate poticaja za proizvodna postrojenja dobitnika natječaja.

9. TRAJANJE PROGRAMA

Državne potpore iz ovog Programa mogu se dodijeliti od dana njegovog stupanja na snagu, a najkasnije do 31. prosinca 2020.

10. IZVOR SREDSTAVA I PRORAČUN

10.1. Izvor sredstava

Sredstava za isplatu potpora iz Programa prikupljaju se iz:

1. namjenske naknade za poticanje proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije (u daljnjem tekstu: naknada za OIE I VUK) koja je predviđena Odlukom VRH,
2. prodajom električne energije proizvedene u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača, koju operator tržišta električne energije otkupljuje od povlaštenih proizvođača temeljem ugovora o otkupu električne energije sklopljenih temeljem Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 63/12., 121/12. i 144/12.) i Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.) i ugovora o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom iz članka 35. ovoga Zakona, koja je regulirana Uredbom o udjelu,
3. prodajom količine izdanih jamstava podrijetla za električnu energiju proizvedenu u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača,
4. mjesečne naknade iz članka 46. stavka 7. podstavka 2. Zakona koju plaćaju članovi EKO bilančne grupe čija priključna snaga proizvodnog postrojenja prelazi 50 kW,
5. prihoda povezanih s obračunom odstupanja EKO bilančnoj grupi.

HROTE prikuplja naknadu za OIE I VUK od svih opskrbljivača električne energije, koji je naplaćuju od svojih kupaca temeljem izdanih računa za potrošenu električnu energiju.

10.1.1. Sredstva za isplatu poticaja

Sredstva navedena u točki 10.1. Programa, koriste se za sljedeće namjene:

1. isplatu poticajne cijene električne energije povlaštenim proizvođačima koji su u sustavu poticanja proizvodnje električne energije za isporučenu električnu energiju temeljem ugovora o otkupu sklopljenih s operatorom tržišta električne energije sukladno odredbama Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 33/07.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 63/12., 121/12. i 144/12.), Tarifnog sustava za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora energije i kogeneracije („Narodne novine“, br. 133/13., 151/13., 20/14., 107/14. i 100/15.),
2. isplatu tržišne premije povlaštenim proizvođačima koji su sklopili ugovor o tržišnoj premiji,
3. isplatu zajamčene otkupne cijene povlaštenim proizvođačima koji su sklopili ugovor o otkupu električne energije zajamčenom otkupnom cijenom,
4. plaćanje troškova uravnoteženja elektroenergetskog sustava, a koji se obračunavaju EKO bilančnoj grupi, osim dijela troškova koji se podmiruju iz mjesečne naknade koju plaćaju članovi EKO bilančne grupe.

Također, sredstva za isplatu poticaja, koriste se i za financiranje poslova koje HROTE obavlja u sustavu poticanja proizvodnje električne energije iz proizvodnih postrojenja koja koriste OIE I VUK postrojenja, uključujući i troškove vođenja EKO bilančne grupe te troškove vezane za prodaje količine izdanih jamstava podrijetla za električnu energiju proizvedenu u proizvodnim postrojenjima povlaštenih proizvođača. MZOIE utvrđuje iznos te nadzire obračun, isplatu i trošenje naprijed navedenih sredstava, dok se prikupljena sredstva za isplatu poticaja ne smatraju prihodom HROTE-a, osim u dijelu financiranja naprijed navedenih poslova HROTE-a za provedbu sustava poticanja.

10.2. Proračun planiranih sredstava

Ukupno planirana potpora za poticanje tržišnom premijom iz točke 7.2. ovog Programa iznosi 1,107.673.120,00 kuna (EUR 149,081,174,00 preračunato prema srednjem tečaju HNB-a za EURO na dan: 10. ožujka 2020. - 1 EUR= 7,498812), budući da se potpore dodjeljuju na temelju konkurentnog natječajnog postupka čija vrijednost ne premašuje kunski iznos u protuvrijednosti od 150 milijuna EUR¹⁷ godišnje uzimajući u obzir kombinirani proračun svih obuhvaćenih programa za poticanje proizvodnje električne energije iz OIE i VUK.

¹⁷ Članak 4. stavak 1. točka (v) Uredbe 651/2014; „Ako se potpore dodjeljuju na temelju konkurentnog natječajnog postupka u skladu s člankom 42. ta se Uredba ne primjenjuje se na potpore koje premašuju sljedeće pragove 150 milijuna EUR godišnje uzimajući u obzir kombinirani proračun svih programa obuhvaćenih člankom 42.“

Ukupna planirana sredstva potpore za poticanje otkupa zajamčenom cijenom iz točke 7.2. ovog Programa iznosi 2,528,778,000 kuna kuna (EUR 340,346,972 preračunato prema srednjem tečaju HNB-a za EURO na dan: 10. ožujka 2020. - 1 EUR= 7,498812), čime ukupni iznos ove potpore ne prelazi kunski iznos u protuvrijednosti od 15 milijuna EUR¹⁸ po poduzetniku po projektu.

11. KUMULACIJA (ZBRAJANJE) POTPORA

Pri određivanju poštuju li se naprijed navedeni pragovi iz članka 4. stavka 1. točke (v) i Uredbe 651/2014 i maksimalni intenziteti potpore iz poglavlja III. te Uredbe, u obzir se uzima ukupni iznos državnih potpora za djelatnost, projekt ili poduzetnika kojima je dodijeljena potpora. Ako se financiranje EU kojim centralno upravljaju institucije, agencije, zajednička poduzeća ili druga tijela EU, koja nisu pod izravnom ili neizravnom kontrolom države članice kombinira s državnim potporama, za potrebe određivanja poštuju li se pragovi za prijavu i maksimalni intenziteti potpore ili maksimalni iznosi potpore, u obzir se uzimaju samo državne potpore, pod uvjetom da ukupan iznos javnog financiranja dodijeljen u odnosu na iste prihvatljive troškove ne premašuje najpovoljniju stopu financiranja utvrđenu u primjenjivim propisima zakonodavstva EU.

Potpore iz Programa ne mogu se zbrajati s *de minimis* potporama za iste opravdane troškove ako bi njihovo zbrajanje dovelo do toga da se time premaši najviši dopušteni intenzitet potpore iz točke 7. Programa. Potpora iz Programa ne može se zbrajati s ostalim državnim potporama za iste opravdane troškove.

Temeljem članka 18. Uredbe o poticanju, ukoliko je nositelj projekta korisnik bilo kojeg oblika potpore za izgradnju proizvodnog postrojenja odnosno proizvodnu jedinicu, HROTE će mu umanjiti iznos tržišne premije odnosno zajamčene cijene, prema sljedećoj metodologiji:

$$\text{SMANJENJE POTICAJA (HRK/kWh)} = \text{UKUPNI IZNOS PRIMLJENE POTPORE (HRK)} / (A * \text{INSTALIRANA SNAGA (kW)} * H (h))^{19}$$

gdje je:

A - anuitetni faktor 12, vrijeme trajanja ugovora o premiji ili ugovora o otkupu zajamčenom otkupnom cijenom sukladno članku 15. stavku 3. Uredbe o poticanju,

H – godišnji ekvivalentni sati rada proizvodnih postrojenja, parametar koji se sukladno članku 24. Uredbe o poticanju, koristi za izračun proizvodnih troškova referentnih proizvodnih postrojenja. Potpora se može dodjeljivati samo za nova postrojenja, odnosno sve dok se takvo postrojenje ne amortizira (12 godina).

¹⁸ Članak 4. stavak 1. točka (v) Uredbe 651/2014: „Za operativne potpore za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora i operativne potpore za promicanje energije iz obnovljivih izvora u malim postrojenjima: 15 milijuna EUR po poduzetniku po projektu“

¹⁹ Forumula obuhvaćena Odlukom Komisije SA 38406 o odobrenju Program državne potpore za OIEiK 2014-2015 (točke 15 i 16) https://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/251965/251965_1886480_156_2.pdf.

Određivanje referentne vrijednosti i maksimalne zajamčene otkupne cijene prema ovdje prikazanoj metodologiji temelji se na ekonomskoj procjeni projekata OIE kroz 12 godina, što je u skladu s trajanjem Programa.

Uzimajući u obzir propisane najveće dopuštene stope amortizacije za troškove ulaganja te prosječno razdoblje amortizacije za proizvodne objekte i druge dijelove OIE investicije, amortizacijski period za potrebe ovog modela postavljan je na 12 godina. Nadalje, sukladno članku 6. stavka 5. točke 13. Uredbe o poticanju, prilikom podnošenja ponude za sudjelovanje na natječaju za dodjelu tržišne premije odnosno ugovorom zajamčene otkupne cijene, svaki nositelj projekata mora dostaviti i javnobilježnički ovjerenu izjavu o primljenim potporama u obliku kako je određen u javnom pozivu. Također, temeljem članka 18. stavka 5. Uredbe, pravo na isplatu tržišne premije, odnosno zajamčene otkupne cijene, povlaštenu proizvođač električne energije ostvaruje nakon što HROTE-u, dostavi: izjavu o svim primljenim državnim potporama na obrascu definiranom od strane HROTE-a, ne stariju od 30 dana od dana dostave.

U tom smislu, a sukladno odredbi članka 19. stavka 3. Uredbe o poticanju, HROTE je ovlašten zatražiti od povlaštenog proizvođača električne energije koji ostvaruje pravo na potporu, dostavu dokumentacije i podataka potrebnih za provjeru ispunjavanja uvjeta za isplatu poticaja. Ujedno HROTE je, kao javno pravno tijelo i davatelj državnih potpora iz članka 14. Zakona o državnim potporama, obveznik dostave podataka o dodijeljenim državnim potporama u Registar državnih potpora te mu je kao takvom omogućen uvid u korisnike državnih potpora u RH. Time HROTE provjerava istinitost naprijed navedene izjave o primljenim potporama te na odgovarajući način primjenjuje odredbe o zbrajanju potpora (kumulacija).

12. TRANSPARENTOST

Ovaj Program smatra se transparentnim sukladno odredbi članka 5. stavka 1. i 2. Uredbe 651/2014.²⁰

Ovaj Program HROTE će objaviti na svojim službenim Internet stranicama www.hrote.hr.

HROTE će provoditi evidenciju, izvještavati Europsku komisiju i nadležna tijela u RH o provedbi Programa i dodijeljenim potporama odnosno osigurati raspoloživost informacija i dokumentacije u cilju dokazivanja da su potpore iz Programa dodijeljene sukladno Uredbi 651/2014 i Uredbi 2017/1084 te evidenciju o potporama čuvati najmanje 10 godina od datuma dodjele posljednje potpore iz Programa.

²⁰ „Ova se Uredba primjenjuje isključivo na potpore za koje je moguće točno izračunati bruto ekvivalent bespovratnog sredstva ex ante bez potrebe za provođenjem procjene rizika („transparentne potpore”).

HROTE će, putem Ministarstva financija, u roku od 20 dana od dana donošenja ovog Programa, dostaviti Europskoj komisiji sve neophodne informacije za praćenje njegove primjene.

Potpore sadržane u ovom Programu temelje se na odredbama Uredbe 651/2014 i Uredbe 2017/1084. Za sva pitanja koja nisu uređena ovim Programom te u slučaju suprotnosti neke od odredbi ovog Programa s odredbama iz Uredbe 651/2014 i Uredbe 2017/1084, primjenjivat će se odredbe navedenih Uredbi.

Klasa: 310-02/19-02/17
Urbroj: 251-544-07-20-5

U Zagrebu, 18. lipnja 2020.

DIREKTOR:
Boris Abramović